

Prezentare generală a profesiei de grefier în Ungaria

D-na **Dr. Katalin Nyujtó**, directorul secției din cadrul Departamentului de Resurse Umane, Consilier Senior, Academia Judiciară Ungară

În primul rând aş dori să îmi împart cursul în trei părți.

- În prima parte voi vorbi despre diferențele dintre judecătorii stagiați, secretarii tribunalelor și grefieri în organizarea tribunalelor
- În cea de-a doua parte vor vorbi despre reglementarea prin lege a angajării și competențelor grefierului.
- În cea de-a treia parte vor prezenta un grup de probleme de actualitate.

Partea I

Diferențe între judecătorii stagiați, secretarii tribunalelor și grefieri în organizarea tribunalelor.

Conform Legii 66 din 1997 privind Structura Organizațională și Administrativă a Tribunalelor și Legii 68 din 1997 privind relația de serviciu a angajaților judiciari, judecătorii stagiați, secretarii tribunalelor și grefierii sunt angajați ai tribunalelor.

Judecătorii stagiați sunt angajați la tribunale după ce au absolvit facultatea de drept pentru a dobândi cunoștințe, experiență și abilitățile practice necesare pentru o carieră viitoare de judecător. Un judecător stagiar poate fi numit numai după ce a obținut diploma de absolvire a facultății de drept și a promovat un concurs.

Judecătorul stagiar are, în cadrul practicii juridice, oportunitatea de a dobândi cunoștințe practice suficiente la toate nivelele unui tribunal și în toate domeniile juridice, de a redacta decrete, de a păstra hotărâri, de a participa la primirea clienților.

Competența unui judecător stagiar este definită prin lege. Durata practicii juridice este de trei ani.

Un **secretar de tribunal** poate fi numit numai după ce a promovat examenul. Înainte de a fi numit drept secretar de tribunal, solicitantul va participa la o examinare a competențelor profesionale. Un secretar de tribunal poate înlocui judecătorul în anumite acțiuni judiciare. Aceste competențe ale secretarilor de tribunal sunt stabilite în Legile privind Cauzele Civile și Penale.

Judecătorii stagiaari nu au putere independentă deoarece sunt angajați pentru a dobândi competențele practice necesare pentru îndeplinirea funcției judiciare. Pe de altă parte, secretarii de tribunal au competențe separate, deoarece îi ajută pe judecătorii în procesul de justiție.

Cele mai importante sarcini în organizarea judiciară, cu excepția judecătorilor stagiaari și secretarilor de tribunal, vor fi îndeplinite de grefierii cu studii medii sau superioare. Administratorul tribunalului va fi un **grefier** cu diplomă de colegiu sau universitate care, acționând în numele judecătorului, sub îndrumarea și supervizarea judecătorului, îndeplinește sarcinile care i-au fost atribuite prin regulament cu responsabilitate separată.

Partea II

Reguli privind angajarea grefierilor

Grefierii sunt angajați judicari. Relația lor de serviciu este stabilită prin numire și acceptarea numirii.

Orice cetățean maghiar cu vârsta peste 18 ani care, neavând cazier, având drept de vot, având calificarea educațională și profesională definită pentru funcția sa, poate fi numit angajat judiciar.

Calificarea educațională și profesională în cazul grefierilor este diploma de colegiu sau universitate.

Documentul de numire a grefierilor include data de începere a numirii, în cazul numirii pentru o perioadă definită – durata acesteia, funcția, locul de desfășurare a activității, data de începere a perioadei de serviciu, clasa (grupa) de salarizare, nivelul salariului și salariul de bază stabilit pe baza condițiilor de mai sus, funcția și suma eventualelor alocații, data următoarei promovări obligatorii și numărul de zile de concediu.

Împreună cu documentul de numire, grefierului îi este predată și fișa postului.

La numirea grefierilor, în paralel cu stabilirea relației de serviciu, poate fi prevăzută și o perioadă de probă.

Durata perioadei de probă nu poate fi mai lungă de trei luni.

În cursul perioadei de probă oricare dintre părți poate să încheie relația de serviciu cu efect imediat, fără a preciza cauza.

Grefierul – cu excepția cazului în care a depus un jurământ în prealabil în calitate de angajat judiciar – va depune un jurământ în fața angajatului său înainte de a-și începe activitatea. În

cazul în care angajatul judiciar este împiedicat să depună jurământul, acesta va fi depus în termen de 8 zile de la încetarea cauzei.

Numirea se va face pentru o perioadă nedefinită de timp sau pentru o perioadă de cel mult trei ani.

Vor fi numiți pentru o perioadă definită cei care sunt angajați pe postul unui angajat absent permanent sau pentru un post temporar.

Solicitantul va dovedi că deține condițiile necesare pentru numire pe baza unor documente certificate.

Dreptul angajatului va fi exercitat de președintele tribunalului (el este cel care face numirea) în ceea ce privește grefierii.

Persoana care face numirea poate organiza o licitație pentru stabilirea relației judiciare de serviciu. Aceasta este numai o posibilitate și nu o obligație. De aceea președintele tribunalului organizează rareori licitații pentru stabilirea relației judiciare de serviciu a grefierilor. Ei își numesc grefierii după absolvirea colegiului sau facultății.

În cazul în care președintele tribunalului organizează o licitație, acesta va fi anunțat public.

Invitația de participare include toate condițiile necesare pentru obținerea funcției și termenul de evaluare a ofertelor. Solicitanții sunt intervievați, participanții sunt evaluați în termen de 1 lună de la data expirării apelului. Ofertele sunt tratate confidențial. Solicitanții sunt notificați cu privire la rezultatul licitației în scris, materialele licitației sunt de asemenea transmise înapoi împreună cu notificarea. În eventualitatea în care licitația nu a avut niciun rezultat, persoana care numele poate organiza o nouă licitație sau poate numi o persoană care îndeplinește condițiile.

Relația de serviciu se încheie pe baza acordului reciproc al părților, ca urmare a demisiei angajatului judiciar, a demiterii sale (angajatul judiciar va fi considerat pensionat, nu este apt pentru a-și îndeplini sarcinile), pierderii funcției (concediere), prin luarea măsurilor disciplinare legale, în orice alt caz definit prin lege, prin puterea legii, cu efect imediat în cursul perioadei de probă sau la expirarea perioadei definite de angajare.

Relația de serviciu poate fi încheiată în orice moment cu acordul reciproc al organizației judiciare și a angajatului judiciar. Rezilierea poate fi inițiată de oricare dintre părți.

Angajatul judiciar poate renunța în orice moment la relația de serviciu.

Competența grefierului

În Ungaria două Decrete Guvernamentale reglementează puterile grefierului. Primul **Decret Guvernamental 34 din 2003** reglementează competența grefierilor în cauzele penale. Grefierii – cu excepția câtorva sarcini sunt autorizați să acționeze în cadrul procesului. Ei sunt îndrumați de judecători. Au puterea de a semna în limitele competențelor care le sunt atribuite. Judecătorii pot retrace în orice moment cauze din limitele de competență ale grefierilor și pot superviza activitatea acestora.

Grefierii au mai multe sarcini în diferite stadii ale acțiunilor penale.

Au puteri în procesul de cercetare, în acțiunile judiciare, în cursul apelului și recursului, în procedurile de rejudecare, în procesul de revizuire și în cazul unui apel motivat.

În procedura de cercetare

În cursul examinării unui martor protejat datele vor fi indicate în procesul-verbal al examinării. Din acest proces-verbal se va face un rezumat, care conține numai numele judecătorului care conduce cercetarea și al procurorului (care participă), faptul că martorul a fost declarat protejat și mărturia martorului protejat.

În cazul în care un grefier a acționat ca responsabil de ținerea procesului-verbal în cursul acestei examinări poate face și rezumatul procesului-verbal.

În acțiunea judiciară

Grefierul, în pregătirea unui proces, poate trimite cauza de pe rol tribunalului care are dreptul de a lua o decizie cu privire la consolidarea pentru plată. Grefierul îi poate livra personal destinatarului documentele oficiale ale tribunalului. Destinatarul poate primi documentele de la grefier la tribunal.

Grefierul poate copia un document realizat în cursul acțiunii – de exemplu documente obținute de tribunal, procuror sau autoritatea de investigare etc. – și poate emite o copie în termen de opt zile de la prezentarea cererii.

Grefierul poate lua contact cu agențiile administrației publice centrale au locale, organele publice, organizațiile de afaceri, fundațiile, asociațiile publice și organizațiile publice pentru a solicita furnizarea sau transmiterea de informații, date sau documente.

Atunci când grefierul nu cunoaște domiciliul pârâtului sau martorului, acesta va lua măsuri pentru a-l localiza. Grefierul poate dispune o investigație pentru a stabili reședința sau

domiciliul acestor persoane, dar nu poate decide prinderea pârâtului și nu poate emite un mandat de arestare.

În procedura la instanța de apel și instanța de recurs

Grefierul are o competență foarte limitată în aceste proceduri. Pentru pregătirea procesului, grefierul poate returna, în cazul ambelor proceduri, documentele tribunalului de primă instanță sau apel, dacă apelul a fost retras, poate comunica inculpatului și avocatului apărării apelul înaintat de o altă parte și moțiunea procurorului care lucrează cu curtea de apel, poate transmite procurorului care lucrează cu curtea de apel motivarea apelului făcută de inculpat sau avocatul apărării în fața curții de apel.

În procedura de rejudecare,

Grefierul poate dispune numai obținerea documentelor pentru cauza de bază.

În procedura de revizuire,

Grefierul poate trimite părții care a depus moțiunea de revizuire declarația procurorului și poate transmite pârâtului și avocatului acestuia moțiunea pentru revizuire depusă de alte părți și declarația procurorului.

În procedura în cazul unui apel motivat.

Grefierul le poate prezenta pârâtului și avocatului acestuia apelul motivat pentru ca aceștia să facă comentarii pe marginea acestuia.

Grefierul are atribuții **în procedurile speciale**, cum ar fi o procedură împotriva unui pârât în lipsă. În această procedură dacă procurorul a depus o moțiune pentru ținerea procesului în lipsa inculpatului și dacă locul de reședință al inculpatului a fost cunoscut înainte de începerea procesului, grefierul va anunța procurorului acest fapt.

Dacă locul de reședință al inculpatului a fost cunoscut după depunerea acuzației și procesul poate fi ținut în lipsa sa, grefierul poate întreba procurorul dacă dorește să depună o moțiune pentru ținerea procesului în lipsa pârâtului.

În plus, în procedurile speciale, grefierul poate obține moțiunea procurorului pentru a se dispune supervizarea de către un ofițer de probațiune, pentru dispensă prin decizie a tribunalului în cazul în care condamnatul sau reprezentantul său legal solicită o dispensă ulterioară de la circumstanțe agravante după o condamnare anterioară de către tribunal.

Grefierul – îndrumat de judecător – poate lua măsuri pentru a localiza condamnatul în cursul executării pedepsei, dar nu poate emite mandat de arestare.

În cursul procedurii pentru clemență grefierul poate obține și gestiona datele personale ale pârâtului necesare pentru decizia respectivă. Documentele cu datele necesare pentru decizie și petiția de grațiere vor fi prezentate de grefier ministrului justiției.

Al doilea **Decret Guvernamental nr. 210 din 2001** tratează competența grefierului în cauza civilă în litigiile economice și de muncă.

Regulile generale privind angajarea grefierilor în aceste proceduri sunt similare regulilor privind cauzelor penale. Prin decret grefierii – cu excepția câtorva sarcini – au fost autorizați să acționeze în acțiuni extrajudiciare. Sunt îndrumați de către judecători. Au puterea de a semna în limitele competențelor care le-au fost atribuite. Judecătorii pot retrage în orice moment cauze din aria de competență a grefierului și pot superviza activitatea acestora.

Grefierii pot lua măsuri în orice sarcină care este dispusă de judecător. Dar nu pot pronunța sentințe, lua măsuri temporare, măsuri asigurătorii, decizii privind încheierea procesului, nu pot respinge cauza și lua măsuri care sunt în competența executorilor judecătorești.

Chiar dacă competența grefierului este mai mică în acțiunea civilă decât în acțiunea penală, el are puteri în procedurile de faliment, lichidare și dizolvare.

Un grefier poate lua măsura publicării unui decret privind încheierea unui proces, poate opri procesul în anumite cazuri speciale (de exemplu: atunci când petiția nu este prezentată de persoana autorizată) **în procedurile de faliment. În procedurile de lichidare** un grefier poate declara suspendarea procesului la cererea debitorului și creditorului, poate respinge petiția pentru dispunerea lichidării atunci când petiția nu este prezentată de persoana autorizată, când petiția este incompletă sau când nu este completată corespunzător. În acest tip de procedură un grefier îi poate acorda creditorului un termen de 30 de zile pentru a-și plăti datoria și îi poate aplica șefului datornicului o amendă.

În **procedurile de dizolvare** grefierul poate lua măsura publicării decretului privind ordinul de lichidare și decretului privind încheierea procesului. În cazul în care se dispune dizolvarea, grefierul poate acționa în vederea încheierii procedurilor. **În plus, un grefier are atribuții în proceduri legate de ordine de plată, acte legale, procuri generale, înregistrarea la Registratura Tribunalului, tranzacții în cont de custodie.** Dar, în cadrul acestor proceduri, atribuțiile sale sunt stabilite de judecător.

Partea III

Probleme de actualitate

Nu am niciun dubiu că angajarea grefierilor reprezintă o problemă foarte importantă pentru tribunale. Ei îi pot ajuta foarte mult pe judecători dacă angajarea și competențele lor sunt bine reglementate.

Dar în prezent ne confruntăm cu probleme atât în ceea ce privește angajarea lor, cât și competențele.

În opinia mea cele mai mari probleme sunt legate de angajarea grefierilor.

- Prima problemă este următoarea:

Atunci când administratorii tribunalelor absolvă colegiul sau facultatea pot fi numiți în funcția de grefieri numai dacă angajatorul le atribuie sarcini bine definite printr-un Decret Guvernamental. Nu sunt numiți în mod automat. Numărul permis de grefieri este foarte scăzut în toate tribunalele, iar angajatorii nu pot numi un număr mai mare. De aceea uneori administratorii de tribunal după ce absolvă colegiul sau facultatea rămân la funcția de bază și nu pot acționa în numele judecătorului și nu pot îndeplini sarcini definite în Decretele Guvernamentale.

- Cea de-a doua problemă este numărul de administratori de tribunal și de grefieri din Tribunalele din Ungaria. Raportul dintre judecători și grefieri și administratori de tribunal nu este prea bun. Dacă nu greșesc, în statele membre ale Uniunii Europene raportul este de 1 judecător la 3 administratori de tribunal. În tribunalele din Ungaria raportul este de 1 judecător la 2 administratori de tribunal. De aceea grefierii trebuie să acopere mai multe domenii de activitate.

- Cea de-a treia problemă este salariul grefierilor. Uneori salariul judecătorului stagiar este mai mic decât salariul unui grefier. Prin urmare există o diferențiere a salariilor acestor angajați judiciari. După părerea mea reglementarea este adecvată deoarece judecătorii stagiar lucrează pentru a dobândi competențele practice necesare pentru îndeplinirea funcției judiciare. Nu au puterea de a semna și nu au responsabilitate independentă. Sarcina lor de bază este de a învăța. Situația și salariul lor sunt temporare. Pe de altă parte, grefierii au puterea de a semna, au responsabilitate independentă și numirea reprezintă apogeul carierei lor. Ei pot să acționeze în numele judecătorului.

Există probleme în ceea ce privește competența grefierilor. Puterea lor nu este bine definită. Nu este separată de competența judecătorilor stagiari sau de a secretarilor tribunalelor. De aceea competențele lor se suprapun.

Cheia este revizuirea decretelor guvernamentale. Ministerul Justiției este în curs de a revizui ambele decrete.

Noul decret va fi o reglementare standard privind sarcinile grefierilor în cauzele penale și în cauzele civile. Va defini și extinde competențele lor. De exemplu: grefierul va avea sarcini în acțiunile administrative. În cauzele civile vor avea puterea de a lua legătura cu agențiile administrației publice centrale și locale, autoritățile, organele publice, organizațiile de afaceri, fundațiile, asociațiile publice și organizațiile publice pentru a le solicita transmiterea de informații sau date sau documente; pot emite anumite decrete, pot lua măsuri în acțiunile tribunalului de primă instanță și curții de apel și nu numai extrajudiciar, pot dispune identificarea reședinței mamei, copilului sau pârâtului în procedura de afiliere, într-un proces privind paternitatea etc.

Sarcinile vor fi detaliate și separate. Noua reglementare poate rezolva problemele privind competența grefierilor.

Grefierul este un nou centru de legătură al activităților din tribunale. Primii administratori de tribunal au fost numiți grefieri în 2003. Totuși, există probleme privind angajarea lor. Nu am niciun dubiu că îi ajută mai bine pe judecători decât un administrator de tribunal și că prin munca lor sarcinile administrative ale judecătorilor vor fi reduse, iar procedurile judiciare vor fi mai scurte. De aceea în tribunalele din Ungaria numărul grefierilor trebuie majorat.

Sper ca acest nou regulament și eforturile noastre pentru soluționarea problemelor legate de angajarea lor vor avea succes, dar vom putea vorbi despre aceasta în doi – trei ani.